

Przegląd Dąbrowski

MAGAZYN MIESZKAŃCÓW MIASTA

BĄDŹ NA BIEŻĄCO, WEJDŹ NA STRONĘ DĄBROWIAN
WWW.DABROWA-GORNICZA.PL

Górnoląsko
-Zagłębiowska
Metropolia

Rozmowa
miesiąca

Zostań w domu!

I czytaj „Przegląd Dąbrowski”

fot. Archiwum K. Karolczaka

**Metropolia
pozwala
rozwiązywać
wspólne problemy
- rozmowa
z Kazimierzem
Karolczakiem**

więcej na

str. 2-3

fot. Adrianna Antas

**Walka w obronie
pomnika trwa**

więcej na

str. 4

**Zapasy to
szkoła życia**

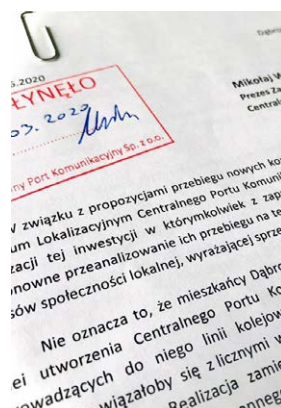
**7 tysięcy petycji
od dąbrowian**

**Wielkanocne
tradycje Zagłębia**

**Trener
Adam Ćwik
o karierze
Jowity Wrzesień**

więcej na

str. 19

**Tyle pism od
mieszkańców
trafiło do władz
Centralnego Portu
Komunikacyjnego**

więcej na

str. 5

Zdrowych świąt!

więcej na

str. 17

Komentarz naczelnego

Michał Syska

RECEPTA NA EPIDEMIE? ROZWAGA!

Dąbrowa Górnicza na przestrzeni dziejów doświadczyła wielu dramatycznych zdarzeń. Stan epidemii związany z rozprzestrzenianiem się koronawirusa to z pewnością największe wyzwanie, przed jakim staje nasze miasto w XXI wieku. Wyjście obronną ręką z tej trudnej sytuacji wymagać będzie nie tylko sprawności odpowiednich służb państwowych, ale przede wszystkim odpowiedzialności i zdrowego rozsądku nas samych – dąbrowianek i dąbrowian. Stosowanie się do zaleceń związanych z zasadami higieny i unikania kontaktu z innymi osobami to podstawowe warunki powstrzymania epidemii.

Władze Dąbrowy Górniczej robią wszystko, by w tym nadzwyczajnym czasie miasto funkcjonowało w miarę możliwości zwyczajnie. Codziennie na witrynie dg.pl oraz na fanpage'u prezydenta Marcina Bazylaka na Facebooku publikowane są wszelkie niezbędne informacje dotyczące udzielanej pomocy (m.in. seniorom i przedsiębiorcom) oraz działania urzędu, służb miejskich i placówek ochrony zdrowia. Elementem odpowiedzialnej postawy powinno być zapoznanie się z zamieszczanymi tam komunikatami.

Skoro mamy stan nadzwyczajny, to i ten numer „Przeglądu Dąbrowskiego” ma charakter nadzwyczajny. Ze względu na troskę o nasze wspólne bezpieczeństwo ukazuje się on jedynie w wersji elektronicznej. Liczymy na to, że lektura tego wydania umili Państwu wymuszone przez epidemię (i konieczne!) przebywanie w domach. Jak zwykle znajdziecie w nim garść informacji z życia Dąbrowy oraz historie jej mieszkańców. Dzięki szerokiemu odzewowi czytelników (dziękujemy!) na nasz apel sprzed miesiąca, kontynuujemy temat kobiet, które wpłynęły i wpływają na rozwój naszego miasta.

Milej lektury. I zdrowia!

czekamy na maile:

przezladdabrowski@biblioteka-dg.pl

Metropolia

rozwiązująca

**Z Kazimierzem Karolczakiem,
przewodniczącym zarządu Górnośląsko-
Zagłębiowskiej Metropolii, rozmawia
Michał Syska.**

– Z jakimi sukcesami Metropolia GZM wchodzi w trzeci rok swego istnienia?

– Udało się naprawdę sporo, choć odczuwam pewien niedosyt (uśmiech). Początki są zawsze najtrudniejsze. Ale już teraz widzimy, że transport publiczny jest obszarem, gdzie poprawa jakości życia mieszkańców jest najbardziej odczuwalna. Ktoś może powiedzieć, że powinno się to stać co najmniej 10 lat temu, ale dzieje się od dwóch lat, bo dwa lata temu zaczęła funkcjonować Metropolia GZM. Mamy wspólne bilety komunikacji miejskiej. Mamy Metrobilet, dzięki któremu mieszkańcy mogą jeździć nie tylko autobusami, trolejbusami i tramwajami, ale również pociągami Kolei Śląskich. Właśnie rozwój transportu szynowego będzie dla nas priorytetowy.

– To temat, który szczególnie powinien zainteresować mieszkańców naszego miasta.

– W czerwcu 2019 roku Zgromadzenie Metropolii zdecydowało o przekazaniu Dąbrowie Górniczej 26 mln zł dotacji na modernizację infrastruktury torowej w rejonie stacji Dąbrowa Górnicza i Dąbrowa Górnicza Gołonóg. Inwestycja ta wpisuje się w budowę Kolei Metropolitalnej. Ale Metropolia, to nie tylko autobusy, tramwaje i pociągi. To również rowery. Niedawno podpisaliśmy umowę na opracowanie велоstrady, czyli szybkiej drogi rowerowej, która połączy Katowice i miasta Zagłębia z Pogorią w Dąbrowie Górniczej właśnie.

– Co jest największym wyzwaniem na następne dwa lata?

– Właśnie budowa Kolei Metropolitalnej. To jest ogromne wyzwanie, które oczywiście potrwa dłużej niż dwa lata. Szacujemy, że od 10 do nawet 18 lat. Jednak stworzenie tego systemu rzeczywiście zrewolucjonizuje nasze poruszanie się po metropolii. I rzeczywiście może przekonać mieszkańców, że jeśli nasz rodzaj pracy czy innych obowiązków na to pozwala, to samochód warto będzie zostawić w domu. Najbliższe lata będą dla nas bardzo ważne w tym względzie. Będą już trwałe prace nad studium wykonalności dla Kolei. To bardzo ważny dokument, który musi powstać, abyśmy mogli potem zlecać konkretne projekty budowlane i wbijać łopate pod budowę nowych torowisk. Wiem, że Kolej Metropolitalna to wymagająca czasu inwestycja. Dlatego też razem z Zarządem Transportu

Foto-przegląd

Otwarta Metropolia

„Miasta Idei” to cykl spotkań organizowanych przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię oraz „Gazetę Wyborczą”. Jedno z nich odbyło się przed miesiącem w dąbrowskiej Fabryce Pełnej Życia. Mieszkańcy naszego miasta najpierw wzięli udział w warsztatach, których celem było wypracowanie modelu dialogu obywatelskiego dla Metropolii i tworzących ją miast. Następnie przysłuchiwali się debacie ekspertów z udziałem m.in. Aliny Czyżewskiej, rzeczniczki sieci Watchdog Polska, oraz prezydenta Dąbrowy Górniczej Marcina Bazylaka.

foto: Studio DG

dozwala wspólne problemy

Metropolitalnego pracujemy nad modyfikacją siatki połączeń i stworzeniem systemu szybkich linii autobusowych, które skróciłyby czas dojazdu między miastami. Chcemy w ten sposób usprawnić komunikację do czasu powstania sprawnie działającej kolei.

– Jak przekonałby Pan mieszkańców Dąbrowy Górniczej, że GZM jest im potrzebna?

– Jestem zdania, że najlepszą formą promocji jest promocja przez podejmowane działania. To, czego nie udało się zrobić przez 20 lat, nam udało się w dwa lata. Metropolia pozwala rozwiązywać nasze wspólne problemy, bo granice pomiędzy poszczególnymi miastami są de facto tylko na mapach administracyjnych. W porównaniu do naszych planów na najbliższe lata, wydarzyło się już wiele mniejszych zmian, które sprawiają, że lepiej się żyje w naszych miastach. Jak choćby to, że również mieszkańcy

Dąbrowy Górniczej mogą korzystać z większej liczby połączeń

kolejowych Kolei Śląskich. W zeszłym roku przeznaczaliśmy na to 1,2 mln zł, w tym roku 6 mln zł, co pozwoliło na uruchomienie kilkudziesięciu nowych kursów. W przyszłym roku chcemy, aby to było już 30 mln zł.

KAZIMIERZ KAROLCZAK

przewodniczący zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Wcześniej pełnił funkcję wicemarszałka województwa śląskiego, gdzie odpowiadał za sprawy związane m.in. z Europejskim Funduszem Społecznym, ochroną środowiska oraz gospodarką, turystyką i sportem. Absolwent Wydziału Techniki Uniwersytetu Śląskiego oraz Menadżerskich Studiów Podyplomowych w Szkole Głównej Handlowej.

foto: Archiwum K. Karolczaka

9 mln zł

Metropolia GZM chce przeznaczyć na pomoc w walce z epidemią koronawirusa.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia ma już dwa lata!

Integracja i rozwój transportu publicznego, wspólny zakup energii elektrycznej i gazu, prace nad dokumentami związanymi m.in. z rozwojem infrastruktury rowerowej czy przebiegiem dróg krajowych i wojewódzkich. To tylko kilka przykładów zadań zrealizowanych przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię w pierwszych dwóch latach działalności.

41 miast i gmin o łącznej powierzchni 2,5 tys. m kw., w których mieszka 2,3 mln mieszkańców, działa 240 tys. firm i przedsiębiorstw, wytwarzających ok. 8 proc. PKB naszego kraju. To Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia – pierwsza metropolia w Polsce. Realizację ustawowych

zadań rozpoczęła 1 stycznia 2018 roku. Mieszkańcy centrum województwa śląskiego od lat mieli poczucie, że funkcjonują w spójnym organizmie miejskim, gdzie granice administracyjne mają charakter czysto umowny. Dlatego też powstanie metropolii w cen-

trum województwa śląskiego było czymś naturalnym. Najważniejszym celem dla GZM jest podejmowanie działań poprawiających jakość i komfort życia mieszkańców poprzez wprowadzanie wspólnych rozwiązań. Metropolia chce wykorzystywać potencjał gmin członkow-

skich, pobudzać kreatywność mieszkańców oraz inspirować zmiany, umożliwiające przyspieszenie procesów gospodarczych i społecznych prowadzących do stworzenia ośrodka wzrostu, mogącego konkurować z innymi ośzarami metropolitalnymi w kraju i na świecie.

Ustawa, na mocy której Metropolia GZM powstała, określiła listę jej zadań. Są nimi: transport publiczny, rozwój społeczno-gospodarczy, kształtowanie ładu przestrzennego oraz promocja.

Więcej o Metropolii GZM:
www.metropolia-gzm.pl

Pomnik na wokandzie

W opinii sądu Instytut Pamięci Narodowej nie przedstawił przekonujących dowodów, że pomnik symbolizuje komunizm. WSA wskazał też, że IPN w swej opinii zlekceważył argumenty przedstawione przez władze Dąbrowy Górniczej.

22 stycznia br. Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił postanowienie IPN, w którym stwierdzono, że znany wszystkim dąbrowiankom i dąbrowianom postument jest zakazanym symbolem komunizmu. Dokument sporządzony przez Instytut miał charakter opinii w ramach prowadzonego przez wojewodę śląskiego postępowania, którego celem jest likwidacja pomnika. Opinia ta została zaskarżona przez władze Dąbrowy Górniczej. Sąd uznał tę skargę za zasadną.

WSA w swym wyroku zwrócił uwagę na „brak konsekwencji w stanowisku organu [IPN – przyp. MS], który powinien przedstawić jednoznacznie, przekonującą ocenę”. Sąd zarzucił też Instytutowi posługiwanie się „mało precyzyjnymi sformułowaniami”. Chodzi tu przede wszystkim o luki i nieścisłości w argumentacji IPN, jakoby odsłonięcie pomnika w listopadzie 1970 r. było wpisane w obchody wybuchu rewolucji bolszewickiej.

Ponadto sąd stwierdził, że Instytut nie odniósł się rzeczowo do ekspertyz przedstawionych przez władze Dąbrowy Górniczej. Przypomnijmy, że miasto wskazało naukowe analizy wskazujące, że przy ocenie pomnika należy brać pod uwagę wydarzenia związane z niepodległościowymi dążeniami ruchu socjalistycznego w Dąbrowie Górniczej z roku 1905 oraz lat 1916 – 1918. Warto bowiem pamiętać, że nasze miasto na początku XX wieku było miejscem robotniczych wystąpień,

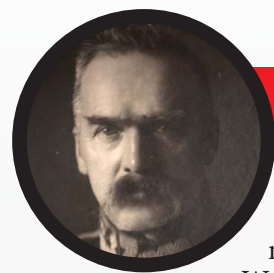

fort. Bartek Kowal

których celem było odzyskanie państwowej suwerenności. Ich organizatorem była przede wszystkim Polska Partia Socjalistyczna, której hymnem była pieśń pt. „Czerwony Sztandar”. To związani z nią działacze tworzyli najpierw Legiony Polskie, a potem zręby lokalnej administracji

po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. WSA uznał, że prezes IPN naruszył prawo, nie rozważając i nie oceniając wspomnianych argumentów przedstawionych przez miasto. Wyrok sądu nie kończy sprawy. Decyzja o likwidacji pomnika należy do wojewody. MS

Bohaterowie czerwonych sztandarów

JÓZEF PIŁSUDSKI

Od 1892 r. członek Polskiej Partii Socjalistycznej. Redaktor „Robotnika” – organu prasowego PPS. Twórca Organizacji Bojowej PPS i Polskiej Organizacji Wojskowej. Od 11 listopada 1918 r. naczelny wódz Armii Polskiej. Naczelnik państwa (1918-1922), pierwszy marszałek Polski (1920) i dwukrotny premier (1926-1928, 1930).

JÓZEF MIRECKI (MONTWIŁŁ)

Uczeń „Szttygarki” w Dąbrowie Górniczej, pracował w kopalni „Jan”. Członek PPS od 1900 r. Jeden z przywódców Organizacji Bojowej PPS, organizator i uczestnik jej akcji zbrojnych wymierzonych w zaborcę. Stracony w 1908 roku na warszawskiej Cytadeli. W liście przed śmiercią pisał: „Jest u nas w zwyczaju umierać z krzykiem. Krzyków w ogóle nie lubię, jeśli jednak wydać go padnie, to będzie nim jedynie: Niech żyje Polska niepodległa!”.

EDWARD MIĘTKA

Robotnik w zakładach Fitzner Gamper (teren dzisiejszej Fabryki Pełnej Życia). Członek Organizacji Bojowej PPS. W 1906 roku dokonał nieudanego zamachu bombowego na koszarach kozackich w Dąbrowie Górniczej. Został zabity podczas próby ucieczki. Jego grób znajduje się na cmentarzu parafialnym na ul. Starocmentarnej.

ADAM PIWOWAR

Geolog, polarnik. Członek Związku Zagranicznego Socjalistów Polskich, za co był represjonowany przez władze carskie. Członek „Strzelca”. Pierwszy Komisarz Rządu Narodowego na Zagłębie Dąbrowskie. Od 11 września 1917 do 17 maja 1923 trzykrotnie był wybierany prezydentem Dąbrowy Górniczej.

Tory niezgody

Wiadomość o rządowych planach, związanych z budową Centralnego Portu Komunikacyjnego, wzburzyła wielu dąbrowian. Punktem zapalnym są prowadzące do niego torowiska, których powstanie wiązałoby się z licznymi wyburzeniami domów i bloków. – Nie ma na to zgody – stanowczo podkreśla prezydent miasta.

Projekt CPK zakłada ulokowanie lotniska pomiędzy Łodzią i Warszawą, a także budowę nowych dróg i torów, które mają skomunikować go z pozostałymi częściami kraju. Planowane linie kolejowe w wielu miejscowościach przebiegają przez tereny mieszkalne. W Dąbrowie Górniczej projektanci wytyczyli je przez środek Błędowa i Kuźniczki Nowej. Ich realizacja wiązałaby się z wyburzeniem dziesiątek domów, zniszczeniem miejsc cennych przyrodniczo i skutkowałą poszatkowaniem dzielnic. Podobnie jest w rejonie Redenu i Staszica, gdzie nowa linia kolejowa została narysowana wzdłuż plant przy ul. Poniatowskiego (przy targowisku miejskim), dalej plantami wzdłuż ul. Korczaka do ul. Wojska Polskiego i przecinając DK94 oraz ul. Staszica w stronę Sosnowca.

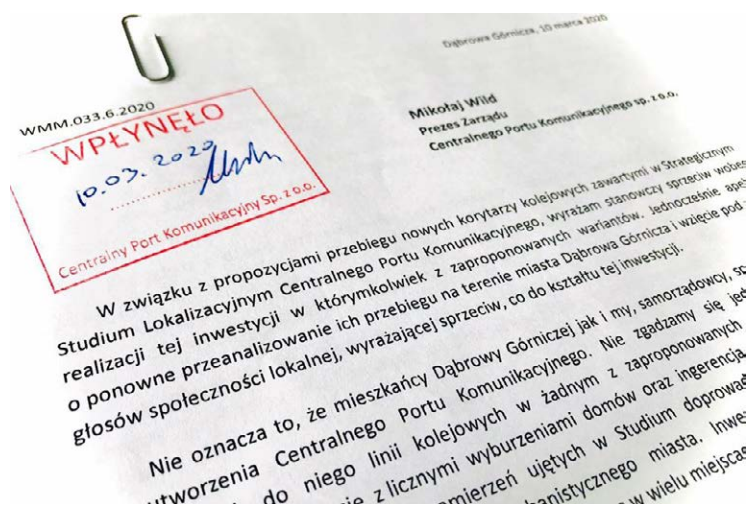
– Mieszkańcy Dąbrowy Górniczej i samorządowcy nie sprzeciwiają się idei utworzenia Centralnego Portu Komunikacyjnego. Nie zgadzamy się jednak na budowę prowadzących do niego linii kolejowych, których powstanie wiązałoby się z licznymi wyburzeniami domów oraz ingerencją w obecną przestrzeń publiczną miasta. Realizacja tych zamierzeń doprowadziłaby do zdewastowania istniejącego ładu przestrzennego i urbanistycznego miasta. Inwestycja odbiłaby się również negatywnie na środowisku naturalnym, powodując w wie-

Prezydent Marcin Bazylak podczas spotkania z mieszkańcami w SP nr 8.

lu miejscach jego degradację – podkreśla Marcin Bazylak, prezydent miasta.

Na początku marca, w Błędowie i w Szkole Podstawowej nr 8, odbyły się spotkania poświęcone temu problemowi. Oba cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców. Zgromadziły po kilkaset osób, a w SP 8 konieczne było podzielenie go na dwie tury, ponieważ wszyscy chętni nie mogli jednocześnie zmieścić się w sali gimnastycznej. Uczestnicy w ich trakcie podpisywali pisma wyrażające sprzeciw wobec inwestycji w przedstawionym kształcie i wnosili swoje zastrzeżenia. Mieszkańcy dostarczali je również do Urzędu Miejskiego, SP 8 i Centrum Aktywności Obywatelskiej. W działania informujące o planowanej in-

7 tys. pism od dąbrowian trafiło do spółki Centralny Port Komunikacyjny.

westycji włączyli się także radni miejscy.

10 marca prawie 7 tys. pism od dąbrowian trafiło do władz należącej do skarbu państwa spółki Centralny Port Komunikacyjny. Dąbrowianie ślali je również indywidualnie, wypełniali specjalne formularze przygotowane przez spółkę, uwagi kierowali też mailowo. Elektronicznych opinii dotyczących Strategicznego Studium Lokalizacyjnego, w którym m.in. zapisano nowe trasy kolejowe, z całej Polski wpłynęło ponad 33 tys.

– Zainteresowanie dokumentem było duże, co jest związane ze skalą planowanych inwestycji. Do konsultacji przedstawiliśmy korytarze obejmujące ponad 1,6

tys. km nowych linii kolejowych i ponad 400 km drogowych tras szybkiego ruchu. Teraz czas na dokładną analizę każdej ze zgłoszonych uwag. Zamierzamy nasze linie zaplanować, zaprojektować i wybudować w jak największej zgodzie z mieszkańcami i biorąc pod uwagę ich opinie – podkreśla Mikołaj Wild, prezes CPK.

W tej chwili spółka CPK analizuje zebrane uwagi. Zostaną podsumowane w raporcie, który ma zostać opublikowany do końca czerwca. W ciągu najbliższych miesięcy spółka zamierza organizować spotkania w miejscowościach, które znajdują się na trasie planowanych linii.

Przemysław Kędzior

Jerzy Reszke: To projekt odległy, nie zawiera jeszcze nic przewidzianego do wykonania. To na razie sytuacja bardzo hipotetyczna. Jego ostateczna wersja musi być jak najmniej uciążliwa społecznie i jak najmniej ingerować w zabudowę. W działaniach przeciwników widać używanie mitów i straszenie mieszkańców. Kolej Dużych Prędkości to szansa i przeskok technologiczny. Miasto powinno uczestniczyć w tym przedsięwzięciu.

Kamil Dybich: Nie jestem przeciwnikiem Kolei Dużych Prędkości, jednak zaniepokoił mnie proces konsultacyjny. Społeczeństwo wystraszyło się źle prowadzonych konsultacji. Projekty wyglądają, jakby bez analizy połączono na mapie kilka punktów. Wyszło, że linie przebiegają przez środek miasta, są wytyczone chaotycznie i przypadkowo.

Piotr Bobrowski: W tym przedsięwzięciu chcemy być partnerem. Nie jesteśmy przeciwni projektowi, ale chcemy uczestniczyć w układaniu kolejowych tras. Przedstawione propozycje budzą niepokój mieszkańców. Tory miałyby przebiegać przez atrakcyjne grunty i tereny cenne przyrodniczo. Ludzie zaczęli się wahać przed zakupem działek, inni boją się, że stracą dorobek życia. Konieczna jest analiza społecznych konsekwencji planowanych działań.

Marek Węgrzynowicz: Wszyscy razem powinniśmy powiedzieć „nie”. Tu potrzebne są prawdziwe konsultacje. Nie jestem przeciwnikiem rozwoju, ale nie można o tym decydować w ten sposób. Ludzie obawiają się, że stracą majątek, że kolej przebiegnie przez środek miasta. To jest nie do przyjęcia.

Uchwałą, w której wyrażono sprzeciw wobec przeprowadzeniu przez miasto linii kolejowych, podjęli dąbrowscy radni. „Za” głosowało 19 osób, 6 obecnych na sali nie wzięło udziału w głosowaniu. Apel mieszkańców poparli również samorządowcy z miast zrzeszonych w Związku Miast Polskich oraz Śląskim Związku Gmin i Powiatów. Ten punkt widzenia podzielają także przedstawiciele środowiska naukowego, którzy mówili o tym podczas IV Colloquium „Przyszłość śląskich miast” organizowanego m.in. przez Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk w Warszawie oraz Komisję Studiów nad Przyszłością Górnego Śląska Oddział PAN w Katowicach.

Biznes w czasie epidemii

Stan zagrożenia epidemicznego to czas wyzwań dla przedsiębiorców.

Prowadzący działalność gospodarczą muszą zmierzyć się z nową sytuacją i być gotowi na zmiany. Od poniedziałku 16 marca aż do odwołania wszystkie wnioski przedsiębiorców z Dąbrowy Górniczej dotyczące rozpoczęcia, dokonania zmiany, zawieszenia, wznowienia i wykreślenia działalności

gospodarczej, które wymagają pilnej realizacji, będą załatwiane drogą telefoniczną pod numerami telefonów 32 295 67 37, 662 138 251 w godzinach: poniedziałek – środa 7.30-15.30; czwartek – 7.30-18.00; piątek – 7.30-13.00. Komunikaty dla biznesu na bieżąco pojawiają się na stronie dg.pl

#DGnawynos

Restauracje, puby, bary i kawiarnie są obecnie zamknięte dla klientów.

Mogą świadczyć jedynie usługi z dostawą. W tym trudnym czasie chcemy pomóc dąbrowianom i dąbrowskim przedsiębiorcom prowadzącym usługi gastronomiczne. Zbieramy bazę działających lokali gastronomicznych, w których zamówicie jedzenie na wynos albo z dostawą. Na witrynie dg.pl na bieżąco aktualizowana jest lista lokali, w których możecie zamówić

jedzenie. Jeśli prowadzisz lokal gastronomiczny z dostawą lub na wynos, zgłoś się do naszej bazy, a bezpłatnie umieścimy informacje na temat twojego baru, pubu, restauracji czy kawiarni. Zgłoszenia przyjmowane są mailowo przez Miejskie Centrum Informacji Dąbrowa Górnicza – pod mailem: mci.dabrowa@gmail.com (w tytule maila wpisz: #DGnawynos).

Kupuj lokalnie

Zmagania z koronawirusem to trudny czas dla handlowców, usługodawców i klientów. Akcja #KupujLokalnie to wyjście im naprzeciw i odpowiedź na tę sytuację.

Z inicjatywy Urzędu Miejskiego powstała baza dąbrowskich przedsiębiorców, którzy oferują zakupy z dowozem lub mobilne usługi. Lista jest na bieżąco aktualizowana. Prowadzisz sklep lub jesteś usługodawcą? Realizujesz dostawę zakupów albo usługi u klientów? Chcesz znaleźć się w bazie? Wyślij e-mail na adres kupujlokalnie@dg.pl z danymi: adres, branża, telefon, adres e-mail, na jakim terenie możesz dostarczyć towar lub świadczyć

usługi, warunki sprzedaży i dowozu, godziny pracy. #KupujLokalnie to rozszerzenie akcji #DGnawynos, czyli bazy lokali gastronomicznych z Dąbrowy Górniczej, serwujących jedzenie na wynos i z dostawą.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

www.dg.pl

Przegląd Dąbrowski

MAGAZYN MIESZKAŃCÓW MIASTA

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna

Adres Redakcji: 41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 25, pok. 29
tel./fax 32 639 03 34, www.biblioteka-dg.pl, przegladadabrowski@biblioteka-dg.pl

Redaguje zespół: Michał Syska (redaktor naczelny), Zdzisława Górka-Nieć, Łukasz Kędzior (sekretarz redakcji), Adrianna Antas (fotoedytor), Lucyna Stępniewska, Przemysław Kędzior, Monika Bokri, Iga Długokęcka, Olaf Otwinowski, Aneta Błyszczek, Weronika Warot

Nakład: 45 000 egzemplarzy

DTP: Krzysztof Ewicz – COMSOFT Sp. z o.o.

Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów.

Made in Dąbrowa //

Nowe laboratorium chemiczne dla 350 uczniów

II Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Dąbrowie Górniczej zyskało nowe laboratorium chemiczne. Projekt „Chemiczna wyspa nauki” został zrealizowany dzięki wsparciu nowego partnera szkoły – Polskich Sieci Elektroenergetycznych.

W ramach współpracy liceum i PSE zakupiono dwa 8-osobowe, wyspowe stoły oraz metalową szafę na odczynniki chemiczne. Z projektu skorzysta 350 uczniów placówki. Poza nimi, na nowym sprzęcie laboratoryjnym – w ramach pokazowych zajęć i warsztatów – będą mogli pracować również uczniowie szkół podstawowych, a nawet dzieci w wieku przedszkolnym.

– W ramach projektu „Chemiczna wyspa nauki” nawiązaliśmy kontakt z PSE i przedstawiliśmy swoją koncepcję utworzenia laboratorium chemicznego, spełniającego najwyższe standardy i... wspólnie to zrealizowaliśmy. Zyskaliśmy nowe laboratorium chemiczne, które będzie służyło nie tylko Żeromszczakom, ale także uczniom szkół podstawowych z terenu Dąbrowy Górniczej, dzieciom z dąbrowskich przedszkoli i mieszkańcom miasta. Dąbrowa Górnicza jest miastem ludzi aktywnych, co pokazało zaangażowanie wielu przyjacielej szkoły z prezyden-

tem Dąbrowy Górniczej panem Marcinem Bazylakiem na czele. Nie mogę nie wspomnieć o zaangażowaniu Rady Rodziców II Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Dąbrowie Górniczej. W imieniu społeczności szkolnej dziękujemy Polskim Sieciom Elektroenergetycznym! Pomoc daje MOC! – mówi Piotr Pakuła dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Dąbrowie Górniczej.

PSE zaangażowały się we współpracę z II Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Dąbrowie Górniczej w ramach podejmowanych przez operatora systemu przesyłowego działań dobrosąsiedzkich. Na terenie gminy spółka realizuje projekt modernizacji linii 220 kV relacji Byczyna-Jamki, Byczyna-Koksochemia. Dzięki tej inwestycji zwiększy się niezawodność dostaw energii w południowej części kraju.

V edycja konkursu o Nagrodę Gospodarczą

Organizatorem Konkursu jest Gmina Dąbrowa Górnicza, a Partnerami Merytorycznymi Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej oraz Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach.

Konkurs skierowany jest do mikro, małych, średnich przedsiębiorstw posiadających siedzibę lub prowadzących działalność na terenie Dąbrowy Górniczej, a jego celem jest promocja najbardziej innowacyjnych oraz przyczyniających się do rozwoju gospodarczego miasta firm sektora MŚP, prowadzących działalność na terenie Dąbrowy Górniczej, które w swym działaniu uwzględniają etyczne i społeczne wartości. Duże przedsiębiorstwa, działające na terenie Dąbrowy Gór-

niczej, które mają szczególne zasługi dla rozwoju gospodarczego i społecznego miasta, mogą ubiegać się o tytuł Laureata Nagrody im. Karola Adamieckiego. Zgłoszenia należy przesłać do 4 maja 2020 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres adamiecki@dg.pl Regulamin oraz formularz zgłoszeniowy są dostępne na witrynie dg.pl Przypominamy, że w roku ubiegłym Konkurs rozstrzygnięty został w dwóch kategoriach: mikro i średni przedsię-

biorca oraz przyznana została Nagroda Specjalna im. Karola Adamieckiego dużemu przedsiębiorstwu. Laureaci ubiegłorocznej edycji: – w kategorii mikroprzedsiębiorstwo: Ogólnopolska Szkoła Językowa British School Oddział Dąbrowa Górnicza, – w kategorii średnie przedsiębiorstwo – PPH „Wader – Woźniak” Sp. z o.o., – Nagroda Specjalna im. Karola Adamieckiego – Dąbrowska Fabryka Maszyn Elektrycznych „DAMEL” S.A.

Śmieciowe abecadło

Nie wiesz, jak segregować odpady? Oto pierwsza część naszego poradnika dla mieszkańców!

16 marca rozpoczęła się zbiórka odpadów wielkogabarytowych, która dotyczy mieszkańców domów jednorodzinnych. Potrwa do 5 maja. Właściele nieruchomości powinni wystawić swoje odpady przed posesję, w terminie zgodnym z harmonogramem odbioru odpadów, który znajduje się na stronie internetowej Miejskiego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Dąbrowie Górniczej. Oprócz konkretnych dat odbioru odpadów w poszczególnych miesiącach, na końcu zestawienia znajduje się termin odbioru wielkich gabarytów z poszczególnych ulic. Firma ALBA MPKG będzie je odbierała od godziny 6.00.

MZGO przypomina, że w ramach zbiórki mieszkańcy mogą oddawać m.in. meble (tym ogrodowe), dywany, wersalki, plastikowe wanny dla dzieci, materace, wózki dziecięce,

drzwi bez szyb, zabawki dużych rozmiarów, panele, rowery, zużyte fotele samochodowe.

ALFABET TRUDNYCH ODPADÓW

Ponieważ niektóre odpady sprawiają trudności z przyporządkowaniem ich do poszczególnych pojemników, Miejski Zakład Gospodarowania Odpadami w Dąbrowie Górniczej na łamach „Przeglądu Dąbrowskiego” opisywać będzie odpady, których nazwy zaczynają się na kolejne litery alfabetu. W marcowym wydaniu, dobre rady na odpady otwierają litery: A, B, C.

Dobre rady na odpady otwierają litery: A, B, C

- **A - Antyrama** – odpad zmieszany, antyrama składa się ze szkła, które nie jest szkłem opakowaniowym tj. nie nadaje się jako surowiec do selektywnej zbiórki odpadów.
- **A - Apaszka** – tekstylia, odpady te należy oddać do kontenerów przeznaczonych na odzież, ustawionych na terenie miasta bądź do jednego z eko punktów zlokalizowanych na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **A - Album** na zdjęcia – odpad zmieszany.
- **A - Aparat fotograficzny** – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, który należy oddać do jednego z eko punktów na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **A - Antyperspirant** – produkt o właściwościach niebezpiecznych oznaczony jako łatwopalny, który należy oddać do jednego z eko punktów na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **A - Azbest** – odpad, którego utylizacja określona jest odrębnymi przepisami. Osoba fizyczna ma obowiązek usunięcia wyrobów zawierających azbest, jeżeli z oceny ich stanu wynika, iż stwarzają one bezpośrednie niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi, ale nie może tego uczynić samodzielnie, powinna w tym celu wynająć specjalistyczną firmę.
- **A - Akwarium** – powinny trafić do odpadów zmieszanych ze względu na to, że nie jest to szkło opakowaniowe.
- **A - Agrafki** – pojemnik żółty na tworzywa sztuczne oraz drobne metale. Podobnie jak artykuły biurowe typu pinezki, zszywki, spinacze.
- **B - Balony** – odpad zmieszany. Pamiętaj, aby wcześniej wypompować z nich powietrze lub hel.
- **B - Baterie** – są to odpady niebezpieczne, które należy oddać do jednego z eko punktów na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **B - Bombki choinkowe** – w zależności od materiału, z jakiego są wykonane,

- plastikowe należy wyrzucić do żółtego pojemnika na surowce wtórne, natomiast szklane do odpadów zmieszanych, gdyż są wykonane z takiego rodzaju szkła, które nie jest poddane ponownemu recyklingowi.
- **B - Buty** – tekstylia, odpady te należy oddać do kontenerów przeznaczonych na odzież, ustawionych na terenie miasta bądź do jednego z eko punktów zlokalizowanych na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **B - Butelki po perfumach** – zielony pojemnik na szkło.
- **B - Blachy do pieczenia** – należy wrzucić do żółtego pojemnika na tworzywa sztuczne oraz metale jeśli jej rozmiar na to pozwala, jeżeli okaże się zbyt duża do otworów w pojemnikach typu „dzwon”, należy oddać do jednego z eko punktów zlokalizowanych na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **B - Butelki po olejkach zapachowych do ciast** – należy je wyrzucić do zielonego pojemnika na szkło. Zakrętkę należy oddzielić i wyrzucić do żółtego pojemnika na plastik.
- **C - Czasopisma** – należy wyrzucić do niebieskiego pojemnika na odpady papierowe.
- **C - Części samochodowe** – np. zderzak, tapicerka itp. odpady, które można oddać m.in. na stację demontażu pojazdów samochodowych.
- **C - Ciepłota basenowa** – winny trafić do pojemnika na odpady zmieszane.
- **C - Choinki sztuczne oraz żywe** – zbierane są w ramach zbiórki poświątecznej w akcjach organizowanych corocznie przez MZGO. Powinny być wystawione do boksów śmietnikowych, następnie będą odebrane przez firmę odbierającą odpady.
- **C - Ciasta, drożdżówki itp.** – winny trafić do pojemników na odpady kuchenne.

Zielono mi

Park Zielona powstał w 1932 roku na miejscu dawnego lasu dębowego. Jego całkowita powierzchnia wynosi 67 ha. To jedno z najbardziej urokliwych miejsc w naszym mieście. Jego piękno znakomicie oddają wspaniałe fotografie Marka Wesołowskiego. Osoby zaintrygowane twórczością tego znakomitego autora odsyłamy do witryny zawierającej więcej jego prac: www.marekwesolowski.blogspot.com

Czekamy na Wasze zdjęcia.

Zapraszamy na fotograficzne, bezkrwawe łowy.

Czekamy na Wasze zdjęcia. Przesyłajcie je na przegladabrowski@biblioteka-dg.pl – koniecznie z danymi autora. Najciekawsze opublikujemy na naszych łamach.

Wyjątkowe kobiety z Dąbrowy

Ewelina Sobczyk
-Podleszańska
- historyczka sztuki

Maria Moryc
- polonistka

Honorata Dziechciarz
najstarsza
dąbrowianka

Dąbrowianki godne uwagi

W Zespole Szkół Plastycznych przypominano wyjątkowe kobiety. O inicjatywie piszą dla „Przeglądu Dąbrowskiego” jego pomysłodawczynie.

Czy Dąbrowa jest kobietą?

Na to pytanie odpowiada proporcja 14:125. Jej pierwszy element wskazuje liczbę patronek ulic dąbrowskich miast, drugi – patronów. Kartki z tym zestawieniem wraz z nazwiskami patronek umieściliśmy w widocznych miejscach w Zespole Szkół Plastycznych im. Tadeusza Kantora. Była to część akcji zorganizowanej z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Podobną, ale bardziej w konwencji happeningu, przygotowaliśmy kilka lat temu. Polegała na ważeniu przez uczniów kartek z nazwiskami patronek i patronów ulic oraz szkół z naszego miasta. Tym działaniem chcieliśmy zwrócić uwagę na małą obecność kobiet w przestrzeni publicznej.

Tegoroczna akcja „wlepkowa”

została połączona z głównym hasłem „Dąbrowianki godne uwagi”, którą zrealizowaliśmy poprzez prezentację informacji o kobietach wyjątkowych, ale nie zawsze znanych. Materiały o nich udostępniła nam pani Magdalena Cyankiewicz z Muzeum Miejskiego „Szttygarka” (notabene absolwentka naszej szkoły). Uczniowie mogli dowiedzieć się interesujących szczegółów o Ewie Faryaszewskiej, Aleksandrze Szczerbińskiej, Marii Konopnickiej, Gabrieli Zapolskiej i kilku innych urodzonych w Dąbrowie lub związanych z nią paniach. W związku z potrzebą większego zauważania kobiet i nadzieją na ich większą obecność w naszej świadomości, ogłosiliśmy konkurs na pracę literacką w dowolnej formie, inspirowaną wybraną przez uczniów dąbrowianką. Nagrodą będą oceny celujące z polskiego i historii sztuki oraz obiad z piszzącymi te słowa.

Ponieważ w naszej szkole większość uczniów to dziewczyny, które często na miejsce dalszej edukacji wybierają ASP, przytoczyliśmy również wyniki analizy przeprowadzonej przez Fundację Katarzyny Kozyry. Wynika z niej, że choć wśród studentów akademii jest 77 proc. kobiet, to awans jest dla nich trudniejszy niż dla mężczyzn – asystentki stanowią 50 proc., ale adiunktki 34 proc., a profesorki 22. Dane komentarza nie potrzebują, ale pytania, dlaczego wciąż omawiamy malarstwo (pisarstwo, rzeźbiarstwo etc.) jakiegoś mężczyzny, słyszymy dość często. Czasem warto się nad tym zastanowić.

Maria Moryc
Ewelina Sobczyk-Podleszańska

Nasza Pani Honorata

Najstarsza dąbrowianka, pani Honorata Dziechciarz, 16 marca obchodziła swoje 109. urodziny. Mimo, iż nie mogliśmy jej odwiedzić, przekazaliśmy najserdeczniejsze życzenia. Wiemy, że nas pamięta i wspomina. Liczymy, że – gdy sytuacja z koronawirusem się jakoś unormuje, będziemy mogli ją odwiedzić i życzyć osobiście wszystkiego najlepszego. W zeszłym roku ofiarowaliśmy jej wiele ciepłych słów, chwil radości i szczęścia. Prezydent Marcin Bazyłak złożył jubilatce życzenia, przekazując kwiaty i list gratulacyjny, ale też kartki z życzeniami oraz wszelkie okolicznościowe prezenty przygotowane przez najmłodszych mieszkańców Dąbrowy Górniczej. Pani Honorata była wtedy energiczną starszą panią, dyrygującą pozostałymi, częstowała kawą i ciastem, siedziała na swoim krzeselku, od czasu do czasu przeszła się po swoim małym mieszkaniu. Dzisiaj jej życie wygląda inaczej. Od czerwca 2019 roku przebywa w Domu Pomocy Społecznej w Chorzowie, tutaj bowiem mieszka jej rodzina. Mimo, że już nie chodzi, dalej jest niesamowicie komunikatywna, ekspresyjna i figlarna. Mówi, że gdyby tylko mogła się poruszać, tyle by jeszcze zrobiła... Ze względu na szczególny czas, swoje urodziny świętowała w gronie pracowników i pensjonariuszy ośrodka.

Dzieciństwo

Pani Honorata Dziechciarz, jej rodowe nazwisko Gass, urodziła się 16 marca 1911 roku w domu usytuowanym przy ul. Miejskiej, w pobliżu Huty Bankowej. Jej rodzicami byli Magdalena i Antoni. Matka umarła bardzo wcześnie, osierocając Honoratę i jej siostrę Magdalenę. Dziewczynki jej nie pamiętały. Ojciec, maszynista lokomotywy parowej w Hucie Bankowej, ożenił się powtórnie. Nowa żona nie zajmowała się pasierbicami. – Macocha nie była dobrą kobietą – mówiła pani Honorata. Będąc młodą dziewczyną, opiekowała się dziećmi w rodzinie żydowskiej, a w czasie II wojny światowej pracowała u niemieckiego bauera w gospodarstwie rolnym.

– Jako „miastowa” panna, nie miałam pojęcia o pracy na wsi, doglądaniu zwierząt, dojeniu krów, było mi bardzo ciężko, często też „obrywałam” od żony gospodarza. Jako, że nie nadawałam się do tej pracy, przenieśli mnie do fabryki zbrojeniowej – wspominała.

Pogoda ducha mimo wszystko

Po wojnie pani Honorata wróciła do Dąbrowy Górniczej. W 1946 roku wyszła za mąż za górniką, Jana Dziechciarza i przeżyła z nim w małżeństwie 34 lata. Nie mieli dzieci. Mąż zmarł w 1980 roku. W 1981 roku poślubiła kuzyna pierwszego męża, Mieczysława Dziechciarza, również górnika. Małżeństwo trwało jednak tylko rok, w 1982 roku ponownie została wdową.

Mając 103 lata, przewróciła się i złamała kość biodrową. Dąbrowscy lekarze zdecydowali się na operację wszczepienia endoprotezy tylko dlatego, że wyniki badań pani Dziechciarz były zaskakująco dobre, a gęstość jej kości odpowiadała osobie 60-letniej. Po dwóch tygodniach opuściła szpital i powróciła do pełnej sprawności.

109 niełatwych lat życia to ogromny bagaż doświadczeń. Pomimo to pani Honorata jest osobą bardzo pogodną, cieszy się, gdy wokół niej coś się dzieje i odwiedzają ją ludzie. Wszystkich chciałaby ugościć, poczęstować. Jej recepta na długie życie i dobre samopoczucie to – niewiele jeść i dużo się modlić. Żartuje, że Pan Bóg o niej chyba zapomniał... W zeszłym roku umawialiśmy się z panią Dziechciarz na świętowanie kolejnych urodzin, dzisiaj chcielibyśmy się umówić na następne – okrągle 110.

Lucyna Stępniewska

Z okazji 109. urodzin redakcja „Przeglądu Dąbrowskiego” życzy pani Honoracie dużo zdrowia, radości, pogody ducha, każdej chwili wypełnionej ciepłem i szczęściem.

Ze szkół

Nowoczesna sala do profilaktyki i terapii już otwarta!

Szkoła Podstawowa nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi w Dąbrowie Górniczej jest jedyną taką placówką w naszym mieście. Jednym z najważniejszych celów, jaki przyświeca działalności szkoły, jest likwidacja barier i pomoc uczniom o specjalnych potrzebach. Oprócz lekcji, szkoła prowadzi szereg różnych zajęć terapeutycznych, rewalidacyjnych i korekcyjno-kompensacyjnych.

Dostrzegając ogrom potrzeb swoich wychowanków, nauczyciele i dyrekcja szkoły od dawna dążyli do stworzenia miejsca, w którym można by wykorzystać nowoczesne metody pracy z dziećmi o zaburzonej integracji sensorycznej. Wierzyli, że można zrobić więcej i lepiej. Tak zrodziło się marzenie o zorganizowaniu sali rewalidacyjno-korekcyjnej z przystosowaniem do terapii sensorycznej. Nie było to łatwe, bo na przeszkodzie w realizacji tego pomysłu stanęły – jak zawsze – pieniądze. Z pomocą przyszła jednak Fundacja Jastrzębskiej Spółki Węglowej, która w dużej mierze sfinansowała projekt. – Wspólne działanie pracowników szkoły i Fundacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej pozwoliło na zrealizowanie tego przedsięwzięcia i stworzenie miejsca do efektywnej

terapii – mówi dyrektor szkoły i pomysłodawczyni projektu Alicja Haberko. Sala SI, która powstała w szkole, jest profesjonalną salą przeznaczoną do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych dla swoich uczniów. W czasie tych zajęć specjaliści będą pracować nad poprawą funkcjonowania ośrodkowego układu nerwowego odpowiedzialnego za odbiór i przetwarzanie bodźców zmysłowych. Wykorzystując nowoczesny sprzęt, można będzie stymulować równowagę, koordynację wzrokowo-ruchową, orientację w przestrzeni, usprawniać motorykę i rozwijać zmysły. – Sala rozpoczęła działalność na początku marca, a my nie powiedzieliśmy jeszcze ostatniego słowa i planujemy jej rozwój – zapewnia Alicja Haberko.

Sukcesy zawodowe dąbrowskich ekonomików

Uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych dzielnie reprezentują szkołę w licznych konkursach zawodowych.

W IV Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy o Turystyce organizowanym przez AWF Katowice, Kamil Dębicki zajął I miejsce, w nagrodę otrzymał staż w jednym z 13 hoteli Diamant. Pierwsze miejsce zajęła także cała drużyna, w skład której weszli: Wiktoria Kozak, Magda Marek i Kamil Dębicki. Dominika Jakubas zdobyła wyróżnienie w XXVI edycji

Ogólnopolskiego Konkursu „Mała Pętka” w Poznaniu. Konkurs skierowany był do Młodych Krawców i Projektantów Mody. Spośród 28 prezentowanych kolekcji, po raz kolejny doceniono talent i kunszt uczniów dąbrowskiego Ekonomika. W wojewódzkim konkursie „Potyczki hotelarskie” pięcioosobowy zespół w skła-

dzie: Aleksandra Krupa, Martyna Ciszewska, Patrycja Piekutowska, Wiktoria Kozak i Kamil Dębicki zajął II miejsce. W ramach konkurencji konkursowych młodzież zmierzyła się ze ścieleniem łóżka hotelowego, nakryciem do stołu, odpowiedzią na negatywny komentarz w hotelu oraz quizem z wiedzy hotelarskiej.

KORONAWIRUS powoduje gorączkę, kaszel, duszności.

Przenosi się drogą kropelkową, a więc podczas kaszlu i kichania.

Jak zapobiegać zakażeniu?

Często myj ręce, używając mydła i wody.

Kiedy kaszlesz lub kichasz, **zakrywaj usta i nos**.

Zachowaj co najmniej 1-1,5 metra odległości od osób, które kaszlą i kichają.

Jeśli **wracasz z regionu**, gdzie występuje koronawirus i **masz objawy** choroby lub miałeś **kontakt z osobą zakażoną**, powiadom telefonicznie o tym stację sanitarno-epidemiologiczną lub zgłoś się do oddziału obserwacyjno-zakaźnego.

PAMIĘTAJ !!!

W przypadku, kiedy istnieje podejrzenie zakażenia, ale nie masz jeszcze objawów, pozostań w domu, **unikaj kontaktu z innymi osobami**, aby nie doszło do rozprzestrzeniania się wirusa.

Wszelkie wątpliwości dotyczące swojego stanu zdrowia wyjaśniaj **TELEFONICZNIE** lub innymi metodami zdalnej konsultacji.

NIE ZGŁASZAJ SIĘ SAM DO PRZYZCHODNI POZ (chyba, że zostaniesz o to poproszony w określonym terminie) **ani nie idź do szpitala** bez wcześniejszego uzgodnienia gdzie masz się zgłosić i czy jest to potrzebne. **Skorzystaj z TELEPORADY.**

Jeden chory pacjent (**również Ty**) może być źródłem zakażenia wszystkich pozostałych osób w poczekalni.

- Myj często ręce wodą z mydłem lub środkiem odkażającym na bazie alkoholu.
- Unikaj dotykania rękami oczu, nosa i ust.
- Zasłaniaj usta i nos zgiętym ramieniem lub jednorazową chusteczką, kiedy kaszlesz lub kichasz.
- Zachowaj bezpieczną odległość, unikaj kontaktu z osobami chorymi.

Infolinia NFZ

800 190 590

www.gov.pl/koronawirus

Ale to już było... //

Premiera na Dzień Kobiet

To z pewnością był wyjątkowy Dzień Kobiet! W Bibliotece Głównej odbył się koncert dla przedstawicielek Kół Gospodyń Wiejskich z terenu całej Dąbrowy Górniczej.

Z okazji święta pań w sali audiowizualnej zaprezentował się biblioteczny zespół Poczytalni, który oprócz znanych polskich utworów takich jak: „Weź nie pytaj”, „Już nie zapomnisz mnie”, czy „Niebieskooki sen” przygotował piosenkę-hymn dla łosieńskiego Koła Gospodyń, honorując tym samym ich bliską współpracę z biblioteką. Zwieńczeniem wydarzenia był wspólny występ zespołu wraz z członkiniami KGW, który spotkał się z fantastycznym przyjęciem zgromadzonej publiczności. Dziękujemy wszystkim Paniom za przybycie i mówimy: do zobaczenia!/MB/

Studio biblioteka

Bezpieczne filmiki

W ramach 16. Festiwalu Nauki, organizowanego przez dąbrowską Akademię WSB, nagrany został niezwykle film, traktujący o szeroko pojętym bezpieczeństwie. „Bezpieczniki, czyli bezpieczne filmiki” powstał we współpracy z fantastyczną grupą „Kreciki” z Przedszkola nr 28 w Żąbkowicach. Dzieci w formie wywiadu odpowiadały na pytania takie jak: „Co to jest bezpieczeństwo?”, „Czym jest izolacja?” czy „Do czego potrzebny jest hydrant?”. Jesteście ciekawi co nam powiedzieli? Odpowiedzi już teraz szukajcie na naszym kanale: www.youtube.com/mbpdg /MB/

Do zobaczenia

Biblioteka on-line

Pomimo obecnej sytuacji dąbrowska MBP nie spoczywa na laurach i prężnie działa w internecie! Na Facebooku@mbpdg codziennie możecie znaleźć różnego rodzaju treści – od książek, które polecają bibliotekarze, przez inspiujące filmiki handmade, po dobranockową serię, w której pracownicy czytają bajki na dobranoc! To jednak tylko część tego, co czeka na czytelników w najbliższym czasie. Po więcej, należy koniecznie odwiedzić profil dąbrowskiej księżnicy!/MB/

Z życia filii bibliotecznych

Z górami w tle...

Uroczysta inauguracja wystawy „Kapliczki i krzyże przydrożne Beskidu Śląskiego. Istebna – Jaworzynka – Koniaków” odbyła się w strzemieszyckiej Filii nr 8 na początku marca. Autor fotografii – Jerzy Hac, członek Stowarzyszenia Aktywności Społecznej „Dąbrowiaczy”, opowiadał o procesie tworzenia dokumentacji szlaku. Nie zabrakło również istic góralskiego klimatu i folklorystycznych akcentów z prawdziwego zdarzenia./MB/

Już za kilka dni, za dni parę...

Wiosenne zda(e)rzenie

Po niewątpliwym sukcesie poprzednich edycji konkursu literackiego „Świąteczne zda (e) rzenie”, w którym rokrocznie udział bierze ponad 100 osób z całej Polski, postanowiono zorganizować jego wiosenny odpowiednik.

Aby wziąć udział w konkursie, należy napisać opowiadanie o wydźwięku wiosennym, z użyciem następujących wyrażen w ich niezmienionej formie: szukajcie, a znajdziecie; ale rybki, pomyślał pelikan;

to nie było idealne koło; mistrzu, dokąd to...?; domysłny asystent profesora Ekierki; bociek był szefem gangu; amebo, ratuj! oraz Pani Żaba czytała „Prze- minęło z wiatrem”. Gotowe opowiadanie należy

przesłać do 26 kwietnia na adres: konkurs@biblioteka-dg.pl wraz z formularzem zgłoszeniowym. Konkurs jest przeprowadzany bez ograniczeń wiekowych. Zachęcamy do odważnych pomysłów literackich i kre-

atywności! Szczegółowe informacje dot. konkursu oraz materiały do pobrania znajdują się na stronie internetowej: www.biblioteka-dg.pl oraz profilu Facebooku: @mbpdg.

/MB/

Czasoumilacz

ZAGADKA
LITERACKA

HUGON
W PODRÓŻY

Jaki tytuł
książki pokazuje
Hugon?

www.biblioteka-dg.pl

ODPOWIEDZ:
Książka LARSEN „Kopciorek i jego wariacje”

Literacka pracownia

Leśne obrazy

Uczestnicy kolejnych zajęć pn. „Sztuczki dla dużych” mieli do dyspozycji różnego rodzaju mchy i chrobotki, z których tworzyli autorskie leśne obrazy! Dzięki ozdobnym roślinom i efektownym ramkom możliwym stało się, aby kawałek natury znalazł swoje miejsce w dziecięcych pokojach małych warsztatowiczów./MB/

Popularni czytają

Michał Syska
redaktor naczelny
„Przeglądu
Dąbrowskiego”

Pisarz i publicysta Michał R. Wiśniewski w książkowym esej „Wszyscy jesteśmy cyborgami” (Wyd. Czarne, 2019) opisuje, jak internet zmienił Polskę i nas samych. Wnioski nie są tak optymistyczne jak nadzieje, które towarzyszyły wielu, gdy sieć dopiero zaczynała opłacać nasz kraj. Technologie same w sobie nie są ani dobre ani złe. To od nas zależy, czemu i komu służą. Warto to sobie uzmysłowić i zacząć działać.

Czy wiesz że...

Wszystkie książki, które wypożyczyłeś w Bibliotece Głównej i jej filiach, zostały automatycznie przedłużone na czas zamknięcia placówek.

KONTAKT Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej
ul. T. Kościuszki 25

tel. 32 639 03 00
fax. 32 639 03 10

strona internetowa
www.biblioteka-dg.pl

instagram
www.instagram.com/bibliotekadg

facebook
@mbpdg

#Zostańwdomu #Czytajksiążki

Zagrożenie epidemiczne powoduje, że więcej czasu spędzamy w domach. Warto go wykorzystać do nadrobienia czytelniczych zaległości. Oto lista lektur rekomendowanych ze względu na ich związki z Dąbrową Górniczą.

Arkadiusz Rybak – dyrektor Muzeum Miejskiego „Szttygarka”:

Spędzając czas w domu, warto sięgnąć po lekturę związaną z Dąbrową Górniczą. Jest to powieść Juliusza Kadena Bandrowskiego pt. „Czarne skrzydła” z 1929 roku. Co ciekawe, autor przez kilka miesięcy przebywał w naszym mieście i regionie zbierając materiały do książki. Akcja powieści rozgrywa się w 1923 roku w Dąbrowie Górniczej, którą w powieści nazwano Osadą Górniczą. Znajdziemy tam miejsca i ludzi wpisanych w historię naszego miasta, a szczególnie opis katastrofy w kopalni Reden.

Magdalena Cyankiewicz:

Popularnemu twierdzeniu, że „mężczyźni są z Marsa, a kobiety z Wenus” zadaje kłam współautorka niedawno wydanej „Sztuki kobiecości” – dr Beata Wróbel, znana i lubiana dąbrowska ginekolożka oraz seksuolożka. Wyjątkową książkę o życiu i o seksie napisały autorki bloga wazniejszenizseks.pl, prowadząc rozmowę, którą uznają za „największe osiągnięcie ludzkości”. Pytała Aneta Borowiec, była redaktorka naczelna „Wysokich Obcasów”, a odpowiadała jej w niebanalny i pełen poczucia humoru sposób lekarka z trzydzie-

stoletnim doświadczeniem. „Sztuka kobiecości”, niczym czterdzieści lat temu „Sztuka kochania” Michaliny Wisłockiej, jest lekturą obowiązkową dla wszystkich kobiet, które pragną się czegoś dowiedzieć o sobie: singielek, narzeczonych, małżonek, zdradzanych i zdradzających, a także mężczyzn, którzy spotkali na swojej drodze jedną z tych kobiet.

Dział Etnografii Regionalnej Muzeum Miejskiego „Szttygarka”:

To pozycja, którą koniecznie musicie przeczytać, jeśli interesuje was Zagłębie

Dąbrowskie. W książce pt. „Tropem Badaczy Zagłębia Dąbrowskiego” autorstwa Dobrawy Skoniecznej-Gawlik i okraszanej fotografiami Bartka Gawlika i Roberta Garstki, znajdziemy opisy zwyczajów, obrzędów, a także opisy architektury drewnianej naszego regionu. Możecie mieć tę książkę bez wychodzenia z domu, gdyż jest dostępna online na witrynie internetowej Instytutu Myśli Polskiej im. W. Korfańskiego.

Redakcja „Przeglądu Dąbrowskiego”:

Anna Cieplak to pisarka i animatorka kultury rodem z Dąbrowy Górniczej.

Jej debiutancka powieść pt. „Ma być czysto” stała się literackim wydarzeniem roku 2016, czego dowodem są liczne nagrody dla autorki. O czym jest ta książka? Tak pisze o niej wydawca: „Przejmująca powieść Anny Cieplak opowiada o Polsce, jakiej prawie nie znamy. O brudzie prowincji, gdzie o być albo nie być może zdecydować złośliwa plotka. O dorosłych, którzy są bardziej bezradni niż dzieci. I dzieciach, które muszą dźwigać odpowiedzialność dorosłych. Jakby życie nie było wystarczająco trudne, nad losem ich wszystkich czuwa zmęczony kurator, wielkie państwo polskie.”

Urodzona 29 lutego

Taki dzień zdarza się raz na cztery lata. Mowa tu o ostatnim dniu lutego w latach przestępnych. Dzieci urodzone w tym dniu mogą czuć się szczególnie. W końcu prawdziwą rocznicę swoich urodzin mogą obchodzić tylko raz na cztery lata! Z tej szczególnej okazji pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia Alicji, małej dąbrowiance, która zdecydowała się przyjść na świat właśnie 29 lutego! Od całej redakcji składamy serdeczne gratulacje rodzicom dziewczynki oraz cioci, pani Klaudii, która poinformowała nas o tym uroczym fakcie.

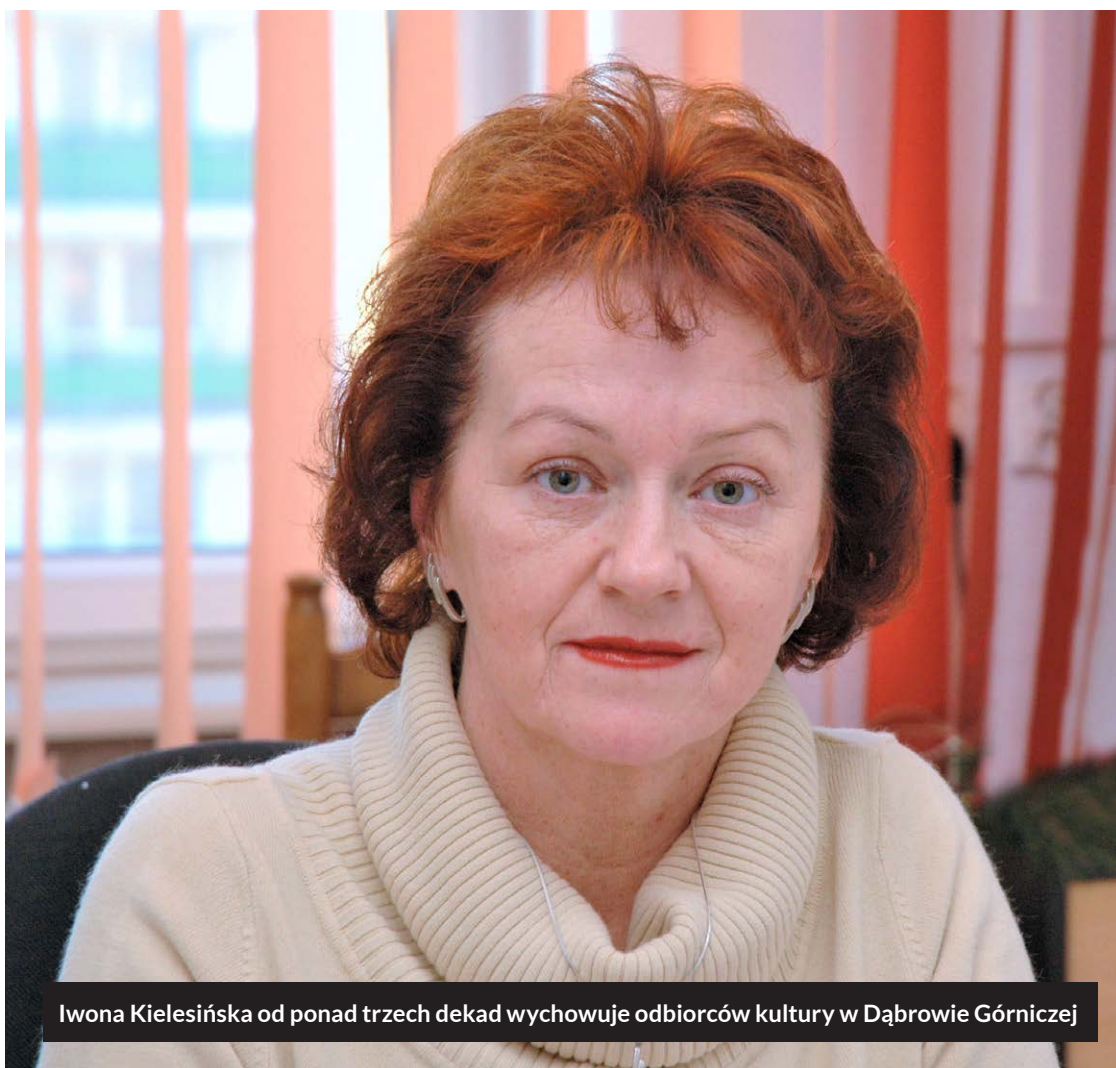
Weronika Warot

Miasto artystów

Z Pałacem w sercu

O tym, jak zmieniał się Pałac Kultury Zagłębia w ostatnich dekadach, z Iwoną Kielesińską, starszą specjalistką ds. edukacji artystycznej w PKZ, rozmawia Aleksandra Młyńska.

Iwona Kielesińska od ponad trzech dekad wychowuje odbiorców kultury w Dąbrowie Górniczej

– 34 lata pracy w Pałacu, w tym wiele w roli głównego instruktora edukacji artystycznej, a także organizowanie kultowych już wydarzeń jak: „Barbórkowe spotkania teatralne” czy „Literacki Hyde Park” wraz z dziennikarzem Maciejem Szczawińskim...

– Wspólnie z Maćkiem pokusiliśmy się nawet o wydawanie tomików poezji laureatów „Literackiego Hyde Parku”, co było firmowane naszymi nazwiskami. W ramach corocznej edycji wydarzenia miałam możliwość pracowania z prof. Włodzimierzem Maciągiem z UJ, jak również prof. Julianem Kornhauserem – jurorami w kategorii literatury, a z panem Jerzym Trelą jako jurorem w kategorii recytacji.

– Czy można powiedzieć, że Pałac Kultury to Pani drugi dom?

– Tak przez wiele lat uważałam. Z upływem czasu mogę powiedzieć, że Pałac zawsze będzie bliski memu sercu.

– Doświadczyła Pani swoistej ewolucji Pałacu. Stare cykle

wydarzeń zostały zastąpione przez nowe, stare mury budynku dostały nową szatę po remoncie generalnym... Co według Pani zmieniło się najbardziej?

– Najbardziej zmienił się chyba sam charakter Pałacu Kultury, ponieważ kładziono duży nacisk na edukację dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez działalność różnych form ruchu amatorskiego oraz zapraszanie przez PKZ zespołów teatralnych, muzycznych tudzież artystów rozrywkowych z tak zwanej wysokiej półki. Wraz z pojawieniem się wydarzeń komercyjnych zaczęto wynajmować sale Pałacu, co było rzadkością w ubiegłym wieku. Kultura funkcjonuje teraz zupełnie inaczej. Wszystko się zmienia, żyjemy w dobie Internetu i Facebooka, a my jako placówka kulturotwórcza musimy się do współczesnych wymogów i oczekiwań dostosować. I słusznie.

– Co wspomina Pani z największym sentymentem? Czy jest wydarzenie, które chciałaby Pani jeszcze raz zobaczyć?

– Na pewno chciałabym przeżyć raz jeszcze klimat „Barbórkowych spotkań teatralnych”, gdzie miałam możliwość kontaktu z kultowymi reżyserami teatralnymi, np. z Tadeuszem Kantorem. W piwnicy teatralnej zorganizowaliśmy jego

przyświecała, było zapraszanie modnych na tamte czasy aktorów, do których należeli również Anna Dymna, Jerzy Bończak, Jerzy Bińczycki czy Zbigniew Zapasiewicz. Dzisiaj Pałac próbuje nawiązywać do tej tradycji, choć nie

Kultura funkcjonuje teraz zupełnie inaczej. Wszystko się zmienia, żyjemy w dobie Internetu i Facebooka, a my jako placówka kulturotwórcza musimy się do współczesnych wymogów i oczekiwań dostosować. I słusznie.

spotkanie autorskie, co było ewenementem na tamte czasy. Prowadziłam też scenę kameralną w Agorze na pierwszym piętrze, gdzie po raz pierwszy na deskach pałacowych wystąpili Jerzy Stuhr czy Janusz Gajos. Ideą, która nam wtedy

wprost, bo poprzez np. spotkania przy kawie, na które zapraszamy sławne osoby z kręgu teatru. Drugim wydarzeniem, do którego czuję ogromny sentyment, to obecnie rzadko wspominany Zagłębiowski Przegląd Filmów

Amatorskich. Ponadto byłam organizatorem odbywającego się w Pałacu kina lektur szkolnych, w którym – w porozumieniu z nauczycielami szkół podstawowych i ponadpodstawowych – puszczaliśmy ekranizację lektur, które młodzież omawiała w szkole. Działo się to w ówczesnym Kinie Kadr, czyli naszym obecnym Kinie Studyjnym Kadr. Byłam również współtwórcą Dyskusyjnego Klubu Filmowego Kadr, gdzie były prezentowane filmy niszowe. Można powiedzieć, że robiliśmy coś, co teraz robi nasze obecne kino studyjne.

– Jak skończyłaby Pani zdanie „Pałac Kultury Zagłębia to...”?

– Pałac Kultury Zagłębia to kolebka uczenia mieszkańców miasta i regionu od najmłodszych lat obcowania z kulturą. Jak mówi stare przysłowie – „czym skorupka za młodu nasiąknie”... Poprzez to, że teraz uczymy dzieci i młodzież, mamy szansę wypracować sobie wiernego odbiorcę w latach późniejszych.

Aleksandra Młyńska

Z dziejów miasta

Słynne dąbrow

Przez dzieje Dąbrowy Górniczej od końca dziewiętnastego stulecia przewinęło się szereg znanych i znaczących dla naszej historii kobiet.

Jedną z pierwszych pisarek dużego formatu, która swe kroki skierowała do Dąbrowy, była Maria Konopnicka. To autorka „Roty”, wielu nowel, opowiadań i wierszy dla dzieci, która jednocześnie niemal od dekady stała się również ikoną polskiego ruchu LGBT. Wśród szeregu miejscowości na mapie Europy, które odwiedziła pisarka, pojawia się Dąbrowa. Wiemy, że jak na razie jedyny i udokumentowany pobyt literatki w przyszłym mieście przypadł na początek 1891 roku. Maria Konopnicka odwiedziła wówczas ukochaną córkę Zofię, żonę inżyniera Bolesława Królikowskiego, a jednocześnie mieszkankę Dąbrowy. Stąd Ma-

Kilka lat później w Dąbrowie Górniczej zjawiała się Gabriela Zapolska, młodopolska autorka znanych powieści i dramatów. Prawdopodobnie w roku 1896 jako aktorka trupy teatralnej Zapolska wystąpiła tu w kilku sztukach, w tym w napisanej przez siebie „Kaśce Kariatydy”. Gabriela Zapolska pobyt w Dąbrowie oraz uroczyste pożegnanie przez sztygarów wspominała później jako najpiękniejszy i najprzyjemniejszy dzień w swoim życiu. Po wyjeździe z Zagłębia dramatopisarka nosiła się z zamiarem napisania utworu scenicznego i miniatury prozatorskiej osnutych na tle życia górników i sztygarów. Tak

mnianego utworu Zapolskiej oraz historycznej powieści Jana Ziembę Dojrzwanie.

Kobiety na barykadach

Dąbrowa Górnicza jest miastem, które może poszczycić się pięknymi kartami niepodległościowymi i wolnościowymi. Aktywność w tej materii wykazywały tu również dąbrowianki. W czasie pierwszej wojny światowej, w roku 1915, zamieszkała w Dąbrowie na ulicy Klubowej, czyli dzisiejszej ulicy 3 Maja – niezwykła kobieta, rewolucjonistka, feministka, komendantka kurierów legionowych i odważna socjalistka, którą nazywano towarzyszką „Olą”. Aleksandra Szczerbińska, bo o niej mowa, poznała towarzysza „Wiktora” (Józefa Piłsudskiego) w 1906 roku. W 1908 r. uczestniczyła w napadzie na pociąg pocztowy pod Bezdanami, a użyty tam dynamit sama sprowadziła z kopalni „Saturn” w Czeladzi, o czym wspominała w zachowanych londyńskich notatkach: Jeździłam do Czeladzi, koło Sosnowca, do p. Dehnela, sztygara, który nabył dla nas dynamit. Na naszym terenie Aleksandra Szczerbińska w Bobrownikach założyła pierwszą wiejską sekcję Ligi Kobiet. Sam Józef Piłsudski też był w Dąbrowie i przywiązywał duże znaczenie do Zagłębia Dąbrowskiego. Zanim Aleksandra wyszła za niego za mąż i została Pierwszą damą II Rzeczypospolitej, musiało minąć 15 lat. Piłsudscy mieli już wtedy dwie córki: Wandę i Jadwigę, która urodziła się w 1920 roku w Warszawie.

Dąbrowa Górnicza jest miastem, które może poszczycić się pięknymi kartami niepodległościowymi i wolnościowymi. Aktywność w tej materii wykazywały tu również dąbrowianki. W czasie pierwszej wojny światowej, w roku 1915, zamieszkała w Dąbrowie na ulicy Klubowej, czyli dzisiejszej ulicy 3 Maja – niezwykła kobieta, rewolucjonistka, feministka, komendantka kurierów legionowych i odważna socjalistka, którą nazywano towarzyszką „Olą”.

ria wysłała list do swojej drugiej córki Laury, która zostanie aktorką. Dąbrowski list Konopnickiej, datowany na 19 stycznia, zachował się do dnia dzisiejszego. Pisarka swoje literackie obserwacje związane z pobytem w Zagłębiu ujęła prawdopodobnie w noweli „Dym”, a nade wszystko w szkicu pt. „Hanysek”, w którym przywołała nazwę samej Dąbrowy oraz kopalnie: „Reden”, „Mortimer”, „Paryż” i „Koszelew”.

powstała nowelka „Dlaczego wiary nie mają” oraz jednoaktówka „W Dąbrowie Górniczej”, której premiera odbyła się we Lwowie w maju 1899 roku. Można przypomnieć, że po bez mała 120 latach – 1 maja 2018 roku w Fabryce Pełnej Życia mogliśmy oglądać plenerowy młodzieżowy spektakl teatralny „Co widziała pani Z.”? Scenariusz przedstawienia, został napisany przez dąbrowiankę – Ewę Pawik i oparty na fragmentach wspo-

Zjazd rodzinny Konopnickich u syna Jana w Kapitulie pod Łowiczem, koniec XIX w. Maria Konopnicka – stoi w drzwiach, Zofia Królikowska – trzecia z prawej, Bronisław Królikowski – stoi po lewej stronie, poniżej siedzą Laura Pytlińska z Konopnickich i Maria Dulębianka. Ze zbiorów Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu

Aleksandra Piłsudska z domu Szczerbińska (1882-1963)

Maria Konopnicka (1842-1910)

W tym samym roku w Dąbrowie Górniczej przyszła na świat Ewa Faryaszewska. Była córką Ireny z domu Strokowskiej i inżyniera górniczego Konstantego Faryaszewskiego, dyrektora kopalni „Flora”. Mając 18 lat Ewa rozpoczęła naukę malarstwa na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Po wybuchu wojny znalazła się w konspiracji. Podczas powstania warszawskiego była łączniczką batalionu „Wi-

gry”, awansowaną do stopnia kaprala. Ratowała zabytki kultury i dokumentowała fotografiami stolicę. Została ciężko raniona na Krzywym Kole 28 sierpnia 1944 roku, a następnego dnia

vianki

Gabriela Zapolska (1857-1921)

zmarła. Jednak jej historia miała epilog. Kilkadziesiąt lat później znany holenderski malarz Theo Huson zachwycony urodą i przejęty tragicznym losem dziewczyny, namalował w roku 1991 jej portret na tle płonącej Warszawy, nazywając ją także „Polską Brigitte Bardot czasu wojny”. Jej

Ewa Faryaszewska (1920-1944)

zdjęcia dokumentacyjne z okresu powstania warszawskiego ukazały się w książce Magdaleny Wróblewskiej „Fotografie ruin. Ruiny fotografii 1944-2014”.

Magdalena Cyankiewicz

Kwietna Niedziela w Zagłębiu Dąbrowskim

Święta wielkanocne to czas, w którym mieszają się dawne pogańskie praktyki z obrzędowością chrześcijańską.

Okres świąteczny rozpoczyna Niedziela Palmowa zwana także Kwietną lub Wierzbą. Warto wiedzieć, że palma którą święcimy w kościele, ma magiczne moce. Dawniej w Zagłębiu Dąbrowskim poświęconą palmą uderzano krowy, aby były tłuste i okrągłe jak baze i dawały dużo mleka. Wierzono, że zjedzenie bazi uchroni zarówno ludzi, jak i zwierzęta przed chorobami (szczególnie od bólu gardła). Palmy wielkanocne wkładano za obrazy w domu, aby chroniły przed nieszczęściem, kawałki palm wkładano także do obory i stajni (aby zwierzęta nie chorowały), do uli (aby pszczoły dawały dużo miodu), a także zanoszono ją na pole (chroniła plony przed gradobiciem).

*Nie ja biję – palma bije
Wierzbą bije, nie zabije
Za tydzień Wielki Dzień
Za sześć noc Wielkanoc*

Jak wyglądały tradycyjne palmy zagłębiowskie? Początkowo były to palmy niewielkie – do 1 metra, jednak z czasem ich forma się rozrosła i niekiedy sięgały nawet 5 metrów. Dawniej dbano przede wszystkim o to, aby palma wielkanocna składała się z gałązek wierzbowych – czyli bazi, sosny zwyczajnej, bukszpanu, jałowca. W palmę wplataną także borówkę i ozdabiano ją kwiatami z bibuły, ususzonymi zbożami oraz wstążkami. Obecnie mało kto wykonuje palmę samodzielnie. Popularne stały się sztuczne palmy z suszonych kwiatów kupowane w kwiaciarni.

Wielki Tydzień

Wielki Czarnek – dzień, w którym milkną dzwony w kościołach, a księża obmywają nogi 12 starcom.

Dawniej w Zagłębiu Dąbrowskim ludzie chodzili nad wodę obmyć swoje ręce i nogi, bowiem wierzono, że woda zabiera wszelkie choroby. Wielki Piątek to dzień smutku i skupienia. W tym dniu surowo przestrzegano postu.

Już od Wielkiego Czwartku przygotowywano świąteczne potrawy wielkanocne. Do piątku należało zakończyć wszelkie sprzątanie i wykonywanie ciężkiej pracy. Wielka sobota to dzień, w którym święci się wodę, ogień oraz pożywienie. Niegdyś rozpalano przed kościołami ogniska, w których palono ubiegłoroczne palmy. Niektórzy zabierali żar z owego ogniska do domu, by nim rozpalić domowy ogień w kuchni. Początkowo święcenie potraw odbywało się w domach, gdyż przy okazji ksiądz święcił dom i domowników. Jakie potrawy przygotowywano do święconki? Przede wszystkim jaja, chleb, wędliny, mięsa, baby wielkanocne, chrzan, sól, masło. Najwięcej czasu poświęcano przygotowywaniu pisanek. Malowaniem jaj mogły zajmować się tylko kobiety. Wierzono, że są lekarstwem na chorobę – zapewniały szczęście i urodzaj. Niektórzy nawet kąpali małe dzieci w wodzie, w któ-

rej uprzednio gotowano jaja, aby zapewnić im zdrowie.

Niedziela Wielkanocna to pierwszy dzień świąt. Rano udawano się do kościoła na mszę rezurekcyjną, a powrocie do domu zabierano się za przygotowywanie śniadania wielkanocnego. Zanim cała rodzina zasiadła do stołu, by spróbować wielkanocnych potraw, dzielono się jajem, a w niektórych domach każdy miał obowiązek zjeść łyżeczkę chrzanu dla zdrowia.

W tym dniu tradycja zabraniała wszelkich prac, tak restrykcyjnie, że nawet w domach nie ścielono łóżek. Niedziela Wielkanocna to dzień, w którym dawniej przepowydano pogodę i wielkość plonów.

Poniedziałek Wielkanocny zwany był w Zagłębiu Dąbrowskim „lanym poniedziałkiem” lub „śmigusem dyngusem”. Dawniej głównie chłopcy polewali wodą dziewczęta, które im się podobały. Dziś w lany poniedziałek polewają się głównie dzieci. Tradycje wielkanocne ewoluowały z czasem, niezmienne jednak świętowanie Zagłębników i Polaków wiąże się z celebrowaniem wspólnie spędzonego czasu z rodziną i bliskimi.

OLGA LULEK

WSPIERAJ LOKALNIE!

podatku przekaz
na dąbrowskie
organizacje

CARITAS DIECEZJI SOSNOWIECKIEJ
KRS 0000222993

(ze wskazaniem: Noclegownia dla Bezdomnych
w Dąbrowie Górniczej)
sosnowiec.caritas.pl

CENTRUM KSZTAŁCENIA FURTACZ.PL
KRS 0000509628
furtacz.pl

DĄBROWSKA FUNDACJA MEDYCZNA
KRS 0000293251
zco-dg.pl

**DĄBROWSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „OTWARTE
SERCA”**
KRS 0000114529
otwarteserca.com

**DĄBROWSKIE STOWARZYSZENIE RODZIN
W KRYZYSIE**
KRS 0000023455

FUNDACJA „EUROPEJSKA KLINIKA CUKRZYCY”
KRS 0000474362
eukc.pl

FUNDACJA „GODNE ŻYCIE”
KRS 0000139088
fundacijagodnezytie.eu

**FUNDACJA NA RZECZ PROMOWANIA
AKTYWNOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
„WYGRAJMY RAZEM”**
KRS 0000369145
wygrajmyrazem.org.pl

FUNDACJA „NASZE DZIECI”
KRS 0000377619
fundacja-naszedzieci.pl

FUNDACJA SZKOLNA TZN
KRS 0000237296
fundacjaszkolnatzn.pl

KLUB SPORTOWY MYDLICE DĄBROWA GÓRNICZA
KRS 0000510469
ksmydlicedg.sportbm.com

KLUB SPORTÓW WODNYCH „HUTNIK” POGORIA
KRS 0000063580
kswhutnik.pl

**LUADOWY KLUB SPORTOWY „PROMIEŃ”
STRZEMIESZYCE MAŁE**
KRS 0000297042

LUADOWY KLUB SPORTOWY „TĘCZA” BŁĘDÓW
KRS 0000023953
teczabledow-1951.futbolowo.pl

MIEJSKI KLUB SPORTOWY DĄBROWA GÓRNICZA
KRS 0000274168
mksdabrowa.pl

POLSKIE TOWARZYSTWO KULTURALNE
KRS 0000235114
ptk-opp.pl

**POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH –
OKRĘG ŚLĄSKI**
KRS 0000012847
(ze wskazaniem: Koło PZN w Dąbrowie Górniczej)
slaski.pzn.org.pl

STOWARZYSZENIE „DAR SERCA”
KRS 0000301248
stowarzyszeniedarserca.org.pl

**STOWARZYSZENIE DLA DZIECI SŁABO
WIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH „RAZEM DO CELU”**
KRS 0000114587

**STOWARZYSZENIE HONOROWYCH DAWCÓW
KRWI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
KRS 0000186577
(ze wskazaniem: Klub HDK im. dr. Adama Bilika
przy ArcelorMittal Poland w Dąbrowie Górniczej)
shdkrpdg.org

STOWARZYSZENIE „KOCIA PRZYSTAŃ”
KRS 0000528257
kociaprzystan.wordpress.com

**STOWARZYSZENIE KRÓTKOFALOWCÓW
ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO**
KRS 0000204851
skzd.pl

**STOWARZYSZENIE KULTURY FIZYCZNEJ
PN. DĄBROWSKI KLUB BOKSERSKI**
KRS 0000169477

**„TEEN CHALLENGE” – CHRZEŚCIJAŃSKA
MISJA SPOŁECZNA**
KRS 0000152376
(ze wskazaniem: Oddział w Dąbrowie Górniczej)
teenchallenge.pl

**TOWARZYSTWO PRZYJACIOŁ DZIECI –
ŚLĄSKI ODDZIAŁ REGIONALNY**
KRS 0000131323
(ze wskazaniem: Oddział Miejski
w Dąbrowie Górniczej)
tpddabrowa.pl

**„ZIEMIA I MY” – CENTRUM EDUKACJI
EKOLOGICZNEJ**
KRS 0000004050
ziemiaimy.org.pl

**ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO –
CHORĄGIEW ŚLĄSKA**
KRS 0000273051
(ze wskazaniem: Hufiec Dąbrowa Górnicza)
dabrowagornicza.zhp.pl

**ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY
POŻARNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
KRS 0000116212
(ze wskazaniem: OSP w Dąbrowie Górniczej
i dopisaniem jednej z 11 jednostek wraz
z kodem: Ząbkowice 42-520, Ujejsce 42-520,
Łosień 42-523, Okradzionów 42-523, Trzebieśta-
wice 42-510, Tucznawa 42-522, Błędów 42-525,
Strzemieszycy 42-530, Łazy Błędowskie 42-525,
Kuźniczka Nowa 42-523, Łęka 42-523)

ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ „POGORIA IV”
KRS 0000661931
zs-pogoria4.pl

ngo.dabrowa-gornicza.pl

Dąbrowski gwiazdozbiór

Zapasy to szkoła życia

Zapasy rozwijają cechy, które przydają się zarówno w sporcie, jak i w życiu codziennym – mówi trener Adam Ćwik z sekcji zapasów dąbrowskiego CSiR.

– Zapasy to jedna z najstarszych dyscyplin sportowych. Podczas starożytnych igrzysk podziwiano siłę, zręczność, dzielność zawodników, czyli te cechy, które wówczas były potrzebne w pracy, ale również w trakcie wojen i podczas pokoju – przypomina trener Adam Ćwik, wychowawca kolejnych pokoleń zapaśniczek i zapaśników.

Obecnie w dąbrowskim CSiR trenuje w różnych grupach wiekowych siedem zawodniczek i około pięćdziesięciu zawodników. Wśród nich nasza olimpijka – Jowita Wrzesień.

Tak zaczynała mistrzyni

Jowita w okresie nauki w szkole podstawowej charakteryzowała się dużą sprawnością, grała w szkolnych reprezentacjach, a jej potencjał dostrzegła pani Izabela Jaźwińska, nauczycielka WF – opowiada Adam Ćwik. To za radą swojej opiekunki przyszła mistrzyni trafiła do dąbrowskiego Zespołu Szkół Sportowych, a następnie za namową wicedyrektora ZSS Andrzeja Nowaka wybrała klasę o profilu zapaśniczym, którą prowadził trener Ćwik. Na początku była jedyną dziewczyną w klasie uprawiającą zapasy, potem dołączały kolejne.

Choć podczas pojedynku na macie zawodnicy walczą o indywidualne triumfy, to w procesie szkoleniowym ważny jest zespół. W czasie, w którym Jowita rozpoczynała przygodę z zapasami, w Dąbrowie Górniczej trenowało 15 dziewcząt. – Jowita miała z kim trenować. Wśród jej koleżanek były m.in.

Anna Myca – dwukrotna brązowa medalistka mistrzostw Europy kadetek, piąta zawodniczka mistrzostw świata, Dominika Jupowicz – brązowa medalistka mistrzostw Europy, uczestniczki mistrzostw Europy i świata: Aleksandra Michałek (obecnie Dzikowska), Klaudia Krukowska (obecnie Krukowska-Pietrasiak), Justyna Walotek, Aleksandra Sowa. Medalistkami mistrzostw Polski były siostry Magda i Ewa Finowskie oraz Julia Basińska. Warto wyróżnić również Paulinę Kozon, medalistkę Pucharu Polski seniorek – wylicza trener Ćwik. Szkoleniowiec dąbrowskiego CSiR nie ma wątpliwości, że wspólne treningi oraz rywalizacja na macie z tak wymagającymi zawodniczkami wpłynęły pozytywnie na sportowy rozwój Jowity. Olimpijka z Dąbrowy spędza sporo czasu poza domem. Międzynarodowe zawody, w których reprezentuje białoczerwone barwy, oraz zgrupowania kadry narodowej wiążą się z koniecznością podróży na niemal wszystkie kontynenty. Oprócz ciężkiej pracy jest więc też okazja do poznawania innych kultur. To jedna z zalet wyczynowego uprawiania zapasów. Gdy Jowita Wrzesień trenuje w Dąbrowie, najczęściej ćwiczy z Bartoszem Zielińskim, brązowym medalistą młodzieżowych mistrzostw Polski.

W poszukiwaniu następczyni i następców

Kiedy można rozpocząć treningi zapaśnicze? – Uzależnione jest to od ogólnej sprawności chcących trenować.

fot. Archiwum prywatne Jowita Wrzesień

JOWITA WRZESIEŃ

16-krotna medalistka mistrzostw Polski różnych grup wiekowych, w tym dwukrotna złota medalistka MP seniorek; srebrna medalistka akademickich mistrzostw świata i piąta zawodniczka mistrzostw świata seniorek; jedna z dwóch Polek, które wywalczyły już kwalifikację do Igrzysk Olimpijskich w Tokio.

Najczęściej ćwiczenia na macie rozpoczynają dzieci w wieku około 10 lat – tłumaczy Adam Ćwik.

Pierwsze lata treningu to zajęcia ogólnorozwojowe i ćwiczenia poprawiające wszechstronny rozwój młodych adeptów sportu zapaśniczego. – Tak naprawdę, jeżeli na trening przyjdzie dziecko, które jest sprawne, potrafi wykonać podstawowe elementy gimnastyczne i nie boi się wykonywać nowych ćwiczeń, to może do nas trafić w wieku 12-14 lat i bardzo szybko jesteśmy w stanie takiego młodego człowieka nauczyć podstawowych elementów techniki zapaśniczej – dodaje trener.

Oczywiście, wcześniejsze podjęcie treningów sprzyja lepszemu wyszkoleniu technicznemu. W tej chwili na zajęcia mogą uczęszczać dzieci w wieku 6-9 lat, ale nie uczestniczą jednak w typowych zawodach zapaśniczych. – Treningi zapaśnicze są doskonałym sposobem na usprawnienie dzieci,

pozwalają na wszechstronny rozwój i są świetnym przygotowaniem do wszystkich dyscyplin sportowych. Treningi zawierają elementy gimnastyki, lekkoatletyki, mocowania. Rozwijają takie cechy, jak zwinność, gibkość, szybkość, czucie ciała i wiele innych, które przydają się w sporcie i w życiu codziennym – zaznacza Adam Ćwik.

Konkurencja MMA i olimpijskie nadzieje

Choć zapasy to jedna z najstarszych dyscyplin sportu od początku związana z ideą olimpijską, to kilka lat temu całkiem realne było wykreślenie jej z programu współczesnych igrzysk. Na szczęście porzuceno ten nieszczęsny pomysł. Dziś zapasy muszą jednak konkurować z zawodami mieszanych sztuk walki, które mogą liczyć na hojnych sponsorów i efektowną, telewizyjną oprawę. – Sposób przeprowadzania gali MMA jest jasny, z góry wiadomo kto z kim

będzie walczył. Gale MMA to dwie-trzy godziny transmisji. Łatwo jest zaplanować promocję gali. W zapasach zawody często trwają cały dzień i tak naprawdę tylko zagorzali kibice są w stanie oglądać zawody od początku do końca – tłumaczy trener Ćwik.

Szkoleniowiec zwraca jednak uwagę, że techniki zapaśnicze są powszechnie wykorzystywane w MMA, a byli zapaśnicy są cenionymi zawodnikami walk w oktagonie. – Również dąbrowscy zapaśnicy po zakończeniu startów w zapasach z powodzeniem rywalizują w różnych stylach walki: Bartłomiej Maciążek, Sergiusz Uzarek czy Igor Michaliszyn – dodaje.

Na wzrost popularności zapasów w naszym kraju na pewno wpłynąłby sukces naszych reprezentantów na igrzyskach w Tokio. Dotychczasowy dorobek Polski w tej dyscyplinie to 26 krążków olimpijskich. Mamy nadzieję, że kolejny przyleci ze stolicy Japonii do Dąbrowy Górniczej. Trzymamy kciuki! **Michał Syska**

Koszykarze już zakończyli sezon

Z powodu epidemii koronawirusa władze Polskiej Ligi Koszykówki podjęły w połowie marca decyzję o zakończeniu rozgrywek Energa Basket Ligi z zachowaniem miejsc w tabeli z dnia 12 marca 2020 r.

Koszykarze MKS Dąbrowa Górnicza zajęli więc w sezonie 2019/2020 15. miejsce z dorobkiem 27 punktów (4 mecze wygrane, 19 przegranych).

Dziś zawodnicy naszej drużyny apelują do wszystkich kibiców o pozostanie w domach. I liczą, że jesienią spotkamy się na hali już w nowym sezonie.

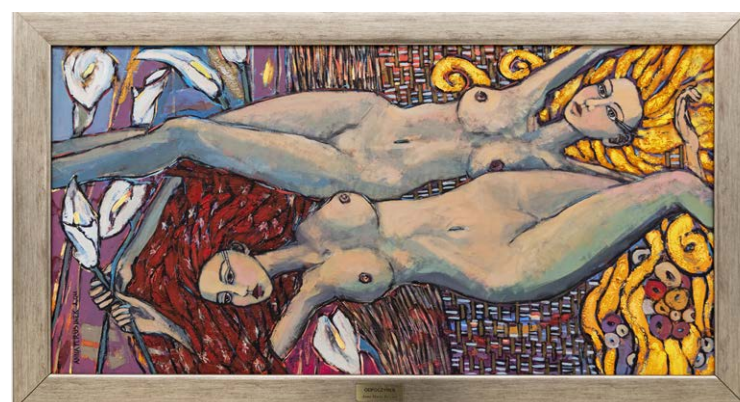
 #KulturalnaDąbrowa

Kultura w sieci – w sieci kultury

**Pałac Kultury Zagłębia
przyjdzie... do Was!
Podejmujemy różne
działania, by dostarczyć
kulturalne ciekawostki
bezpośrednio do domów
i mieszkań naszej
publiczności.**

Możecie odwiedzać naszego Facebooka, gdzie publikujemy m. in. materiały z przygotowań do nowych projektów i informujemy na bieżąco o zmianach repertuarowych. Na lekturę czeka także pałacowy blog „Za Kulisami” dostępny pod adresem www.blog.palac.art.pl. Tu znajdziecie artykuły dotyczące wydarzeń i postaci, które choć przez chwilę związały swój los z Dąbrówą Górniczą. Jeżeli nie zaglądaliście tam wcześniej – koniecznie sprawdźcie także wpisy archiwalne! W ramach wspomnianej inicjatywy na łamach „Przeglądu Dąbrowskiego” prezentujemy wybrane obrazy autorstwa

Anny Marii Rusinek z wystawy „Tryptyk”. Specjalną sesję fotograficzną wykonał Marek Wesołowski, a więcej zdjęć dostępnych jest w wirtualnej wersji wystawy na www.palac.art.pl. To dzieła pełne intensywnej, wysyczonej kolorystyki. Art déco przefiltrowane przez wrażliwość artystki w niepowtarzalny sposób nadaje obrazom rys nieprzeciętnej indywidualności, a zdecydowana i dynamiczna kreska podkreśla ich charakter. Coraz większy minimalizm, subtelna symbolika i oszczędna paleta kolorystyczna powoli stają się nowymi cechami rozpoznawczymi artystki.

**Choć w oddali, to
wciąż blisko serca.**

**Zdrowych
i spokojnych Świąt
Wielkanocnych,
spędzonych
w rodzinnej
atmosferze**

życzą

**Dyrekcja oraz
pracownicy
Pałacu Kultury
Zagłębia**